

Keuzedeel mbo

Plaagdierbeheersing

Code

K1472

Ontwikkeld door: SPA Groep en ROC Midden Nederland in samenwerking met SBB
Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving

1. Algemene informatie

D1: Plaagdierbeheersing

Studielast

240

Beroepsvereisten

Ja ,
Voor het bestrijden van bepaalde plaagdieren en organismen met biociden geldt een bewijs van vakbekwaamheid inzake biociden. Dit is vastgelegd in het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden, Artikel 17a Bewijs van vakbekwaamheid inzake biociden, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0022530/2024-01-01/0#Hoofdstuk5>.
Een bewijs van vakbekwaamheid inzake biociden als bedoeld in artikel 71 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0021670/2024-01-01/#Hoofdstuk6>, wordt verstrekt aan de persoon die voldoet aan bij regeling van Onze Minister te stellen voorwaarden inzake:
a.de distributie van gasvormige en gasvormende biociden,
b.de bestrijding van mollen en woelratten,
c.het afweren of bestrijden van een dierplaag,
d.het bestrijden van een houtrotverwekkende schimmel, of
e.het toepassen van gasvormige en gasvormende biociden, met uitzondering van de bestrijding van mollen en woelratten als bedoeld in onderdeel b.

Voor plaagdierbeheersers die gebruik maken van biociden volgens het hierboven genoemde besluit geldt een persoonlijk vakbekwaamheidsbewijs Bestrijdingstechnicus. Dit bewijs wordt afgegeven door het Register Plaagdierbeheersing, Milieu en Veiligheid (RPMV). RPMV beheert het register met gecertificeerden: <https://rpmv.nl/>.

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Voor het gebruik van biociden* voor het bestrijden van bepaalde plaagdieren is een vakbekwaamheidsbewijs Bestrijdingstechnicus verplicht. Dit bewijs wordt afgegeven door het Register Plaagdierbeheersing Milieu en Veiligheid (RPMV). De eisen die gelden voor het vakbekwaamheidsbewijs Bestrijdingstechnicus zijn verwerkt in de kennis, vaardigheden en werkprocessen van het keuzedeel. Om aan te tonen dat de beginnend beroepsbeoefenaar voldoet aan de eisen voor het vakbekwaamheidsbewijs moet die slagen voor een door RPMV erkend theorie- en praktijkexamen. De onderwijsinstelling is verantwoordelijk voor de juiste wijze van afname en beoordeling van een door RPMV erkend theorie- en praktijkexamen.

*In het keuzedeel gebruiken we de term biociden, hiermee bedoelen we chemische bestrijdingsmiddelen die voor het bestrijden van plaagdieren kunnen worden ingezet.

Relevantie van het keuzedeel

Gezien de significante problematiek van plaagdieren in zowel stedelijke als landelijke gebieden, is er een toenemende vraag naar deskundige plaagdierbeheersers. Dit keuzedeel, met kennis van plaagdierbiologie en ecologie en praktische beheersvaardigheden, speelt in op deze arbeidsmarktbehoefte. Studenten die dit keuzedeel volgen en het examen behalen zijn direct inzetbaar in het gespecialiseerd en groeiend vakgebied van plaagdierbeheersing, dankzij de combinatie van theoretische kennis en praktijkervaring.

Beschrijving van het keuzedeel

Beginnend beroepsbeoefenaren krijgen met dit keuzedeel inzicht in de biologie en ecologie van plaagdieren, leren hoe ze bestrijdingsmiddelen veilig en effectief kunnen toepassen en ontwikkelen vaardigheden in risicobeoordeling en -beheer. Daarnaast is er in het keuzedeel aandacht voor klantcommunicatie en rapportage, dit zijn essentiële vaardigheden voor beginnend beroepsbeoefenaren in deze branche.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbreidend

2. Uitwerking

D1-K1: Voorkomen, beheersen en bestrijden van plaagdieren

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden voor plaagdierbeheersing uit bij veelvoorkomende plaagdierproblemen in standaard situaties. De werkzaamheden zijn wisselend van aard doordat deze afhankelijk zijn van het type plaagdier*, de aard en omvang van het plaagdierprobleem en de uit te voeren maatregelen of methoden. Bepaalde plaagdieren en de biociden die voor de bestrijding kunnen worden ingezet, vormen een risico voor de gezondheid van mensen en schade aan het milieu. Deze risico's vragen zorgvuldig handelen en maken het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar complex. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over basiskennis van diverse soorten plaagdieren, maatregelen om plaagdieren te voorkomen en methoden voor plaagdierbeheersing en -bestrijding.

*In dit keuzedeel wordt de term 'plaagdier' gebruikt voor diverse soorten dieren en organismen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt doorgaans alleen en voert de werkzaamheden voor plaagdierbeheersing zelfstandig uit. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor een veilige werkwijze en het resultaat van diens werkzaamheden, de leidinggevende is eindverantwoordelijk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van diverse soorten plaagdieren en organismen, zoals knaagdieren, overige gewervelde dieren, kakkerlakken, mijten en insecten
- heeft basiskennis van beheersingsmiddelen en etiketten
- heeft basiskennis van apparatuur voor plaagdierbeheersing
- heeft basiskennis van maatregelen voor het voorkomen of beheersen van diverse soorten plaagdieren
- heeft basiskennis van methoden/technieken voor het bestrijden van diverse soorten plaagdieren
- heeft basiskennis van ontwikkelingen op het gebied van plaagdierbeheersing
- heeft basiskennis van de risico's van bestrijdingsmiddelen voor veiligheid, gezondheid, voedselveiligheid en milieu
- heeft basiskennis van persoonlijke beschermingsmiddelen voor plaagdierbeheersing
- heeft basiskennis van wet- en regelgeving voor plaagdierbeheersing
- heeft basiskennis van het actuele IPM-systeem (Integrated Pest Management)
- kan plaagdieren en organismen identificeren
- kan berekeningen maken bij het inzetten van bestrijdingsmiddelen (bijvoorbeeld: hoeveelheden bepalen, verdunnen van bestrijdingsmiddelen)
- kan informatie en advies geven over het voorkomen en bestrijden van plaagdieren
- kan een eenvoudig Plan van Aanpak voor plaagdierbeheersing opstellen
- kan communicatievaardigheden toepassen
- kan rapporteren over diens werkzaamheden en resultaten

D1-K1-W1: Bereidt de afspraak met de klant voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt een opdracht van een leidinggevende of klant. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de opdracht, raadpleegt rapporten van de melding en/of vorige bezoeken en vraagt waar nodig meer informatie op bij de leidinggevende of een collega. Vervolgens plant die een afspraak in of laat een afspraak inplannen. Voorafgaande aan de afspraak selecteert en controleert de beginnend beroepsbeoefenaar materialen en middelen, zoals bestrijdings-, beheersings- of persoonlijke beschermingsmiddelen die nodig zijn voor de werkzaamheden.

Resultaat

De afspraak is voorbereid op basis van informatie over de opdracht.

Gedrag

D1-K1-W1: Bereidt de afspraak met de klant voor

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- verzamelt actief informatie om een beeld te krijgen van de opdracht;
- houdt bij het plannen van de afspraak rekening met benodigde tijd, reistijd en andere afspraken;
- kiest geschikte materialen en middelen voor de opdracht;
- controleert de materialen en middelen zorgvuldig.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Analyseren

D1-K1-W2: Inventariseert de situatie/het plaagdierprobleem ter plekke

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stelt zich voor aan de klant, legt uit wat die komt doen en stelt vragen om een beeld te krijgen van het plaagdierprobleem. De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt de plek waar de plaagdieren zich bevinden en de omliggende omgeving, stelt vast welk diersoort overlast veroorzaakt en inventariseert de omvang van de populatie en van de schade/overlast. Op basis van diens bevindingen bepaalt de beginnend beroepsbeoefenaar of die het plaagdierprobleem kan beheersen met (preventieve) maatregelen of dat curatieve maatregelen (bestrijding) nodig zijn. De beginnend beroepsbeoefenaar rapporteert de uitkomsten van diens onderzoek en informeert de klant over vervolgstappen.

Resultaat

De situatie/het plaagdierprobleem is onderzocht. De uitkomsten van het onderzoek zijn gerapporteerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- communiceert duidelijk en respectvol met de klant;
- werkt gestructureerd aan de hand van de methode ODIB (Onderzoek Determinatie Inventarisatie Bestrijdingsplan);
- past deskundigheid toe bij het in kaart brengen van de situatie/het plaagdierprobleem;
- trekt logische conclusies op basis van een volledig beeld van de situatie/het plaagdierprobleem;
- rapporteert de uitkomsten van het onderzoek nauwkeurig.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Onderzoeken, Instructies en procedures opvolgen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W3: Voert maatregelen uit om plaagdieren te voorkomen en te beheersen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt welke maatregelen nodig en mogelijk zijn om plaagdieren te voorkomen en te beheersen. Hierbij houdt die rekening met de omgeving (bijvoorbeeld stedelijk gebied, woning, landbouw, industrie), het type plaagdier, omvang van de populatie, risico's voor de gezondheid en wet- en regelgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt afspraken met de klant over het uitvoeren van passende maatregelen zoals het weghalen van nesten en het dichten van gaten, kieren en doorgangen in gebouwen. Afhankelijk van de afspraken met de klant voert die de maatregelen uit of geeft instructies voor de uitvoering aan de klant.

Resultaat

Er zijn passende maatregelen gekozen om plaagdieren te voorkomen en te beheersen. Afhankelijk van de afspraken met de klant zijn de maatregelen uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kiest passende preventieve maatregelen voor de situatie/het plaagdierprobleem;
- voert de werkzaamheden deskundig uit of geeft duidelijke instructies aan de klant;
- werkt effectief en gebruikt waar nodig materialen en middelen;

D1-K1-W3: Voert maatregelen uit om plaagdieren te voorkomen en te beheersen

- werkt veilig en gebruikt waar nodig persoonlijke beschermingsmiddelen.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W4: Past bestrijdingsmiddelen toe

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt welke bestrijdingsmiddelen nodig en mogelijk zijn om plaagdieren te bestrijden. Hierbij houdt die rekening met de omgeving (bijvoorbeeld stedelijk gebied, woning, landbouw, industrie), het type plaagdier, omvang van de populatie, risico's voor de gezondheid en wet- en regelgeving. Waar mogelijk kiest die voor fysieke bestrijdingsmiddelen zoals klemmen of vallen. Bij het gebruik van biociden neemt die maatregelen om gezondheidsrisico's voor zichzelf, mensen en dieren in de omgeving en schade aan het milieu zo veel mogelijk te beperken. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt het bestrijdingsmiddel in de benodigde hoeveelheid klaar voor gebruik, plaatst of brengt het bestrijdingsmiddel op de beoogde plek aan en controleert de werking.

Resultaat

Bij het bestrijden van plaagdieren zijn passende bestrijdingsmiddelen gekozen en toegepast. Bij het gebruik van biociden zijn schadelijke effecten zoveel mogelijk voorkomen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kiest passende bestrijdingsmiddelen voor de situatie/het plaagdierprobleem;
- gebruikt biociden zorgvuldig volgens de gebruiksaanwijzing en wettelijke richtlijnen;
- houdt zorgvuldig rekening met schadelijke effecten van biociden;
- maakt correcte berekeningen bij het inzetten en klaarmaken van bestrijdingsmiddelen;
- voert de werkzaamheden deskundig uit;
- werkt effectief en gebruikt waar nodig materialen en middelen;
- past persoonlijke beschermingsmiddelen en andere materialen en middelen op de juiste manier toe.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten

D1-K1-W5: Rondt de werkzaamheden af

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ruimt na de werkzaamheden dode plaagdieren, nesten en gebruikte materialen en middelen op, waarbij die rekening houdt met eventuele risico's voor de gezondheid en het milieu. Vervolgens informeert die de klant over de werkzaamheden en over maatregelen die de klant zelf kan uitvoeren om plaagdieren te voorkomen/weg te houden of te beheersen. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of de klant tevreden is en maakt eventueel een vervolgspraak met de klant. De beginnend beroepsbeoefenaar rapporteert de werkzaamheden en afspraken met de klant.

Resultaat

De werkzaamheden zijn afgerond en gerapporteerd. De klant is geïnformeerd over maatregelen die de klant zelf kan uitvoeren om plaagdieren te voorkomen/weg te houden of te beheersen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- ruimt de dode plaagdieren, nesten en gebruikte materialen en middelen zorgvuldig op;
- informeert de klant duidelijk en correct over de werkzaamheden en maatregelen die de klant zelf kan uitvoeren;
- controleert zorgvuldig of de klant tevreden is over de werkzaamheden en de resultaten;
- rapporteert nauwkeurig de werkzaamheden en afspraken met de klant.

D1-K1-W5: Rondt de werkzaamheden af

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten